

STJÓRNARTÍÐINDI A 8 — 1980

9. apríl 1980.

187

Nr. 13.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 8 22. mars 1972, um tekjustofna sveitarfélaga,
með síðari breytingum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

21. grein laganna orðist svo:

Þeir menn, sem skattskyldir eru samkvæmt ákvæðum I. kafla laga nr. 40/1978 um tekjuskatt og eignarskatt, skulu greiða útsvar af tekjum sínum til sveitarfélags eftir því sem nánar er kveðið á í lögum þessum.

2. gr.

22. grein laganna orðist svo:

Hver maður, útsvarsskyldur samkvæmt lögum þessum, skal greiða útsvar í einu sveitarfélagi og fellur það óskipt til þess.

Þeir menn, sem um ræðir í 1. gr., sbr. 5. og 6. gr. laga nr. 40/1978, skulu greiða útsvar til þess sveitarfélags þar sem þeir áttu lögheimili 1. desember á tekjuárinu.

Þeir menn, sem um ræðir í 3. gr. laga nr. 40/1978, skulu greiða útsvar til þess sveitarfélags, þar sem þeir öfluðu mestra tekna sinna á tekjuárinu.

3. gr.

23. grein laganna orðist svo:

Útsvar skal leggja á tekjur þær sem skattskyldar eru samkvæmt II. kafla laga nr. 40/1978.

Frá tekjum þessum skal draga frádrátt samkvæmt A-lið, 1. tl. B-liðar, 3. tl. C-liðar 1. mgr. og 3. mgr. 30. gr. laga nr. 40/1978 með síðari breytingum.

Frá útsvarsskyldum tekjum manna, sem stafa af atvinnurekstri eða sjálfstæðri starfsemi, sbr. B-lið 7. gr. laga nr. 40/1978, skal draga gjöld þau sem talin eru í 1. mgr. 31. gr. laga nr. 40/1978, eftir því sem við getur átt.

Enn fremur skal draga frá útsvarsskyldum tekjum elli- og örorkulífeyri samkvæmt II. og IV. kafla laga nr. 67/1971 um almannatryggingar með síðari breytingum.

Þá skal lækka stofn til útsvars um sömu fjárhæð og skattstjóri veitir til lækkunar á tekjuskattsstofni samkvæmt 66. gr. laga nr. 40/1978.

Við ákvörðun stofns til útsvars samkvæmt þessari grein gilda reglur 62.—65. gr. laga nr. 40/1978, eftir því sem við getur átt.

4. gr.

24. grein laganna orðist svo:

Skattstjórar annast álagningu útsvars.

Ákvæði VIII.—XIV. kafla laga nr. 40/1978 gilda um útsvar, eftir því sem við á, nema öðruvísi sé ákveðið í lögum þessum.

5. gr.

25. grein laganna orðist svo:

Útsvar skal vera ákveðinn hundraðshluti af tekjum næstliðins almanaksárs, sem þó má ekki hærri vera en 11% af útsvarsstofni, og skal sami hundraðshluti lagður á alla menn í hverju sveitarfélagi.

Útsvar af þeim tekjum barna, sem um ræðir í 2. mgr. 65. gr. laga nr. 40/1978, skal vera 3% af útsvarsstofni og skal barn ekki njóta lækkunar skv. 26. gr., sbr. þó 7.—9. mgr. þeirrar greinar.

Við samningu fjárhagsáætlunar fyrir næsta almanaksár ákveður sveitarstjórn, hver hundraðshluti verði lagður á tekjur manna á því ári, og tilkynnir skattstjóra um ákvörðun sína, eigi síðar en 31. mars á álagningarári.

Nú hrökkva útsvör samkvæmt 1. mgr. ekki fyrir áætluðum útgjöldum og er þá sveitarstjórn heimilt að hækka þau um 10% að fengnu samþykki ráðherra.

6. gr.

26. grein laganna orðist svo:

Hjá þeim mönnum, sem um ræðir í 2. mgr. 22. gr. og heimilisfastir hafa verið hér á landi allt tekjuárið, skal við álagningu lækka útsvarið um 35 000 kr.

Fyrir hvert barn innan 16 ára á tekjuárinu, sem var heimilisfast hjá framfæranda hér á landi allt það ár, skal lækka útsvar hans um 7 000 kr. Þegar um fleiri en þrjú börn er að ræða, skal útsvar framfæranda lækkað að auki um 7 000 kr. fyrir hvert barn umfram þrjú.

Lækkun útsvars vegna barna skal skipt á milli framfæranda eftir reglum 4. og 5. mgr. 69. gr. laga nr. 40/1978.

Þegar um hjón er að ræða og lækkun skv. 1.—3. mgr. nemur samtals hærri fjárhæð hjá öðru þeirra en álagt útsvar þess, þá skal sá hluti lækkunar, sem umfram er, bætast við lækkun hjá hinu.

Hjá mönnum, sem um ræðir í 2. og 3. mgr. 22. gr. og dveljast hér á landi hluta úr ári, skulu ofangreindar fjárhæðir miðast við hlutfallslegan dvalartíma þeirra og barna þeirra hér á landi. Dvalartíma skal telja í heilum mánuðum og telst brot úr mánuði sem heill mánuður.

Ákvæði þessarar greinar taka ekki til þeirra manna sem um ræðir í 2.—8. tl. 3. gr. laga nr. 40/1978.

Fella skal niður útsvar sem nemur 10 000 kr. eða lægri fjárhæð.

Ofangreindar fjárhæðir skulu breytast í samræmi við skattvísitölu eins og hún er á hverjum tíma, sbr. 121. gr. laga nr. 40/1978 með síðari breytingum.

Útsvar skal lagt á í heilum þúsundum króna, þannig að lægri fjárhæð en 1 000 kr. skal sleppt.

7. gr.

27. grein laganna orðist svo:

Að lokinni álagningu útsvara getur sveitarstjórn tekið ákvörðun um umsókn manna um lækkun álagðra útsvara, þegar svo stendur á sem greinir í 1. mgr. 66. gr. laga nr. 40/1978, fari þeir fram á frekari lækkun en skattstjóri veitti. Á sama hátt getur sveitarstjórn lækkað álagt útsvar þeirra sem nutu bóta samkvæmt II. og IV. kafla laga nr. 67/1971 um almannatryggingar með síðari breytingum. Skatt-

stjóri skal veita sveitarstjórn aðgang að skattframtölum viðkomandi manna svo og veita henni þær upplýsingar sem nauðsynlegar teljast. Sveitarstjórn skal tilkynna lækkun útsvars til skattstjóra og viðkomandi manns.

Þeim, sem sveitarstjórn felur að annast störf þessi, er bannað, að viðlagðri ábyrgð eftir ákvæðum almennra hegningarlaga um opinbera starfsmenn, að skýra óviðkomandi mönnum frá því er þeir komast að í störfum sínum og varðar hagi skattaðila.

8. gr.

28. grein laganna orðist svo:

Skattstjóri semur skrá um útsvör í hverju sveitarfélagi í skattumdæmi sínu þegar hann hefur lokið álagningu útsvara. Skrá þessa skal hann senda viðkomandi sveitarstjórn.

9. gr.

29. grein laganna orðist svo:

Sveitarstjórn annast innheimtu útsvara.

Sveitarstjórn er heimilt að gera samning við fjármálaráðherra og forráðamenn annarra stofnana um að innheimta skuli í einu lagi öll gjöld sem greiða ber þessum aðilum. Má fela gjaldheimtuna sveitarfélagi, innheimtumanni rikissjóðs eða sérstakri innheimtustofnun. Allar heimildir og skyldur sveitarfélaga, innheimtumanns rikissjóðs og stofnana vegna gjaldheimtu skulu færast til þess aðila sem tekur gjaldheimtuna að sér.

Útsvar skal greitt á tíu gjalddögum á ári hverju. Eru gjalddagar hinn fyrsti dagur hvers mánaðar, nema mánuðina janúar og júlí. Sveitarstjórn er þó heimilt að ákveða að útsvar skuli greiðast á einum eða tveimur gjalddögum, 15. júlí og 15. október.

Þar til álagning útsvara liggur fyrir, skal gjaldanda gert að greiða á hverjum gjalddaga upp í útsvar fjárhæð, sem nema skal ákveðnum hundraðshluta af því útsvari, sem honum bar að greiða næstliðið ár. Skal þessi hundraðshluti ákveðast fyrir hvert ár í samræmi við þá reglugerð sem fjármálaráðherra setur um innheimtu tekju- og eignarskatts.

Álagt útsvar að frádregnu því, sem greiða ber fyrir álagningu skv. 4. mgr. þessarar greinar, skal greiða með jöfnum afborgunum á þeim gjalddögum sem eftir eru á árinu þegar álagning fer fram.

Vangreiðsla að hluta veldur því að útsvar gjaldandans fellur í gjalddaga 15 dögum eftir gjalddagann, þó ekki fyrr en 15. næsta mánaðar eftir að álagningu er lokið.

Séu skattar gjaldanda hækkaðir eftir álagningu fellur viðbótarfjárhæðin í gjalddaga 10 dögum eftir að gjaldanda var tilkynnt um hækkunina.

Þeim erlendu ríkisborgurum eða ríkisfangslausu mönnum, er fengið hafa dvalar- eða landvistarleyfi hér á landi um tiltekinn tíma, er skylt að gera full skil á útsvari sínu fyrir brottför af landinu.

Áfrýjun útsvarsákvörðunar eða deila um útsvarsskyldu frestar hvorki eindaga útsvars né leysir gjaldanda undan álögum, sem beitt er vegna vangreiðslu þess. Ef útsvar er lækkað eða fellt niður eftir úrskurði eða dómi, skal endurgreiðsla þegar fara fram.

10. gr.

30. grein laganna orðist svo:

Allir þeir, er hafa menn í þjónustu sinni og greiða laun fyrir starfa, sbr. 1. mgr. 92. gr. laga nr. 40/1978, skulu senda ótilkvaddir viðkomandi sveitarstjórn skrá um þá launþega sem þar eiga að greiða útsvar. Eru launagreiðendur skyldir að halda

eftir af kaupi launþega til lúkningar útsvari þeirra. Skulu í reglugerð sett nánari ákvæði um framkvæmd þessarar greinar.

Hafi launagreiðandi vanrækt að halda eftir af launum ber hann sjálfsskuldarábyrgð á greiðslu þess fjár.

Krafa vegna fjár, sem launagreiðandi hefur haldið eftir eða bar að halda eftir samkvæmt þessari grein, nýtur lögtaksréttar hjá launagreiðanda.

Launagreiðandi, sem eigi hefur skilað á réttum degi fé, er hann hefur haldið eftir eða bar að halda eftir af launum, skal greiða dráttarvexti skv. 43. gr. frá þeim degi sem skila bar fénu til sveitarstjórnar.

Séu launagreiðslur inntar af hendi fyrir milligöngu annars aðila hvíla sömu skyldur á milligönguaðila og lagðar eru á launagreiðanda samkvæmt ákvæðum þessarar greinar.

11. gr.

31. grein laganna orðist svo:

Gjaldandi, sem ofgreitt hefur útsvar til launagreiðanda, getur krafði viðkomandi sveitarstjórn um það sem ofgreitt kann að vera, og skiptir ekki máli hvort launagreiðandi hefur staðið skil á fénu eða ekki.

Sveitarstjórn getur ekki krafði gjaldanda um útsvar er launagreiðandi hefur haldið eftir af launum gjaldandans, þó að launagreiðandinn hafi ekki staðið skil á fénu til sveitarstjórnar.

12. gr.

32. grein laganna orðist svo:

Hjón, sbr. 63. gr. laga nr. 40/1978, bera óskipta ábyrgð á greiðslu útsvars sem á þau er lagt, og getur sveitarstjórn gengið að hvoru hjóna um sig til greiðslu þess. Rétt er því hjóna, er útsvarsgreiðslur annast, að krefjast endurgreiðslu af hinu hjóna á þeim hluta útsvars er það hefur greitt umfram það sem að réttum hlutföllum kemur í þess hlut miðað við tekjur hvors hjóna.

Þeir, sem hafa á hendi fjárforræði ólöggráða manna, bera ábyrgð á útsvarsgreiðslum þeirra. Erfingjar í dánarbúi, sem skipt er einkaskiptum, bera óskipta ábyrgð á útsvarsgreiðslum hins látna.

Þeir, sem hafa í þjónustu sinni erlenda ríkisborgara eða ríkisfangslausa menn, er fengið hafa landvistar- eða dvalarleyfi hér á landi um tiltekinn tíma, bera ábyrgð á útsvarsgreiðslum þeirra. Þeir, sem greiða aðilum, sem ekki eru heimilisfastir hér á landi, gjald fyrir leigu eða afnot af lausafé, einkaleyfi, framleiðslurétti eða sérþekkingu, arð af hlutafé eða endurgjald fyrir starfsemi eða þjónustu eða aðrar greiðslur sem um er rætt í 3. gr. laga nr. 40/1978, bera ábyrgð á útsvari viðtakenda vegna þessara greiðslna.

Gera má lögtak hjá þeim, sem ábyrgð ber á útsvari, til tryggingar því útsvari er hann ber ábyrgð á samkvæmt ákvæðum þessarar greinar.

Með ábyrgð samkvæmt þessari grein er átt við sjálfsskuldarábyrgð.

Sveitarstjórn er heimilt að krefjast þess að aðilar, sem um ræðir í 3. gr. laga nr. 40/1978, setji tryggingu fyrir væntanlegu útsvari sínu svo og fyrir útsvarsgreiðslum annarra aðila sem þeir eru ábyrgir fyrir.

13. gr.

36. grein laganna orðist svo:

Sveitarstjórnnum er heimilt að innheimta aðstöðugjald í sveitarsjóð hjá þeim aðilum, sem stunda atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi í sveitarfélaginu, eftir því sem nánar er ákveðið í lögum þessum.

Undanþegnir aðstöðugjaldsskyldu eru eftirtaldir aðilar:

1. Þeir sem um ræðir í 1.—4. tl. 4. gr. laga nr. 40/1978 um tekjuskatt og eignarskatt. Varðandi sveitarfélög tekur undanþága þessi einungis til þeirrar starfsemi sem þau eða fyrirtæki þeirra stunda í eigin umdæmi. Heimilt er að leggja aðstöðugjald á þær stofnanir sem um ræðir í c-lið 10. greinar með síðari breytingum.
2. Félag, sjóðir og stofnanir er um ræðir í 5. tl. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 40/1978, að því marki sem þau reka ekki atvinnu.
3. Ólíufélög, sem greiða landsútsvar.
4. Íslenskir kirkjusjóðir.

Eftirtalin starfsemi er undanþegin aðstöðugjaldi:

Rekstur skóla, barnaheimila, sjúkrahúsa, elliheimila, orkuvera til almenningsþarfa, sláturhúsa, mjólkurbúa, banka og innlánsstofnana.

14. gr.

37. grein laganna orðist svo:

Aðstöðugjaldsstofn skal vera rekstrarkostnaður sá sem um ræðir í 1. tl. 1. mgr. 31. gr. laga nr. 40/1978. Til rekstrarkostnaðar í þessu sambandi telst gjaldfærsla skv. 53. gr. laga nr. 40/1978, en frá honum dregst tekjufærsla skv. sömu grein.

Undanþeginn aðstöðugjaldi er rekstrarkostnaður samkv. 2. mgr. 1. tl. 31. gr. laga nr. 40/1978, enn fremur sá hluti rekstrarkostnaðar sem umfram er heildartekjur, og telst tekjufærsla skv. 53. gr. laga nr. 40/1978 þá ekki til heildartekna.

Hafi aðili með höndum fjölpættan atvinnurekstur, sem tekur til fleiri en einnar atvinnugreinar og verðmæti á tilgreindu verði eru flutt milli atvinnugreina, skal telja verðmæti, sem þannig eru flutt, til heildartekna hjá þeim þætti rekstrarins, er af hendi lætur, en aðstöðugjaldsskylds rekstrarkostnaðar hjá þeim þætti sem á móti tekur.

Aðstöðugjaldsskyldir aðilar skulu skila skattstjóra sérstakri greinargerð um aðstöðugjaldsskyldan rekstrarkostnað í því formi sem ríkisskattstjóri ákveður. Greinargerð þessari skal skila með skattframtali framtalsskyldra aðila samkvæmt lögum um tekjuskatt og eignarskatt, en þeir, sem undanþegnir eru þeirri framtalsskyldu, skulu fyrir 31. maí ár hvert skila greinargerð þessari ásamt ársreikningi til skattstjóra í því umdæmi þar sem þeir eiga lögheimili.

15. gr.

39. grein laganna orðist svo:

Um álagningu og innheimtu aðstöðugjalds gilda ákvæði 24., 28., 29., 32., 33. og 43. greinar eftir því sem við á.

Aðstöðugjald skal álagt í heilum þúsundum króna þannig að lægri fjárhæð en 1 000 kr. skal sleppt.

16. gr.

40. grein laganna orðist svo:

Heimilt er að innheimta aðstöðugjald hjá aðila sem stundar atvinnurekstur eða sjálfstæða starfsemi í öðru sveitarfélagi en þar sem hann á lögheimili eða hefur aðalatvinnurekstur sinn ef:

- a. hann rekur þar fiskkaup, fiskverkun, hefur þar með höndum húsbyggingar eða aðra mannvirkjagerð eða hefur þar heimilisfasta atvinnustofnun, svo sem útibú, og verður þá ekki lagt aðstöðugjald á hann að því leyti annars staðar.
- b. hann er búsettur erlendis og rekur atvinnu hér á landi.

Í þeirri greinargerð, sem aðstöðugjaldsskyldum aðila ber að gera skv. 4. mgr. 37. gr., skal koma fram hvað af rekstrarkostnaði hans tilheyrir þeirri starfsemi sem hann rekur í öðrum sveitarfélögum. Skattstjóri skal senda upplýsingar um aðstöðugjaldsstofn til skattstjóra í því umdæmi, þar sem viðkomandi starfsemi fer fram.

17. gr.

2. mgr. 41. greinar laganna orðist svo:

Tilkynning til skattstjóra skal send eigi síðar en 31. mars ár hvert.

18. gr.

42. grein laganna orðist svo:

Telji skattstjóri ákvörðun sveitarstjórnar um álagningu og gjaldflokka ganga lengra en heimilað er eða brjóta á einhvern hátt í bága við lög eða reglugerð um aðstöðugjald, skal hann leita úrskurðar félagsmálaráðherra og fresta álagningu að því leyti, uns úrskurður er fenginn.

Félagsmálaráðherra skal kveða upp úrskurðinn svo fljótt sem auðið er og senda hann viðkomandi skattstjóra og sveitarstjórn án tafar.

19. gr.

43. grein laganna orðist svo:

Séu gjöld samkvæmt lögum þessum eigi greidd innan mánaðar frá gjalddaga skal greiða sveitarfélagi dráttarvexti af því sem gjaldfallið er, talið frá og með gjalddaga. Dráttarvextir eru þeir sömu og hjá innlánsstofnunum, sbr. 13. gr. laga nr. 10/1961 og ákvörðun Seðlabanka Íslands á hverjum tíma.

Nú verður ljóst, þegar álagningu sveitarsjóðsgjalda lýkur eða við endurákvörðun þeirra, að gjaldandi hefur greitt meira en endanlegu álögðu gjaldi nemur, og skal þá endurgreiða það sem ofgreitt var ásamt vöxtum fyrir það tímabil sem féð var í vörslu sveitarfélags. Skulu vextir þessir jafnháir vöxtum sem greiddir eru af almennum sparisjóðsinnstæðum, sbr. 13. gr. laga nr. 10/1961 og ákvörðun Seðlabanka Íslands á hverjum tíma.

20. gr.

Í 46. grein laganna bætist ný málsgrein svohljóðandi:

Nú er eigi fyrir hendi samningur við annað ríki um að komast hjá tvísköttun á tekjur skv. 1. mgr. og maður, sem útsvarsskyldur er hér á landi samkvæmt 22. gr., greiðir til opinberra aðila í öðru ríki útsvar af tekjum sínum sem útsvarsskyldar eru hér á landi, og er þá ríkisskattstjóra heimilt, samkvæmt umsókn manns eða ábendingu skattstjóra, að lækka útsvar hans hér á landi með hliðsjón af þessum útsvarsgreiðslum hans.

21. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og koma til framkvæmda við álagningu útsvars og aðstöðugjalds á árinu 1980 vegna tekna og gjalda á árinu 1979.

Þegar lög þessi hafa öðlast gildi skal fella ákvæði þeirra inn í meginmál laga nr. 8 22. mars 1972, um tekjustofna sveitarfélaga, ásamt síðari breytingum og gefa út lögín svo breytt.

Ákvæði til bráðabirgða.

I.

Við ákvörðun stofna til útsvars og aðstöðugjalds skulu ákvæði til bráðabirgða í lögum nr. 40/1978 með síðari breytingum gilda eftir því sem við á.

II.

Við álagningu útsvars á árinu 1980 vegna tekna á árinu 1979 skal við ákvörðun gjaldstofns til útsvars draga frádrátt skv. 2. og 4. tl. B-liðar 1. mgr. 30. gr. laga nr. 40/1978. Enn fremur skulu vaxtatekjur og verðbætur manna á árinu 1979 af

verðtryggðum spariskírteinum ríkissjóðs vera frádráttarbærar að fullu frá tekjum við álagningu útsvars á árinu 1980.

III.

Þrátt fyrir ákvæði laga þessara skulu lög nr. 1/1980 gilda eftir því sem við á um greiðslu útsvara á fyrri hluta ársins 1980.

IV.

Hvarvetna þar sem í lögum þessum er vísað til laga nr. 40/1978, um tekjuskatt og eignarskatt, er vísað til þeirra laga með síðari breytingum eftir því sem við getur átt. Verði síðari breytingar, sem gerðar hafa verið á lögum nr. 40/1978, felldar inn í meginmál þeirra og útgefin ný lög, skal við framkvæmd á 2. mgr. 21. gr. laga þessara breyta vísunum til laga nr. 40/1978 til samræmis við það.

Gjört í Reykjavík 9. apríl 1980.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Svavar Gestsson.

L Ö G

um breyting á lögum nr. 62 31. maí 1979, um landflutningasjóð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallist á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 1. mgr. 1. tl. 4. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Gjald þetta skal lagt á allan rekstur vöruflutningabifreiða, á sama stofn og aðstöðugjald er lagt á skv. V. kafla laga nr. 8 22. mars 1972, um tekjustofna sveitarfélaga, í fyrsta sinn árið 1980 af tekjum ársins 1979.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum 14. apríl 1980.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Steingrímur Hermannsson.